

**ROBNA RAZMJENA SA INOZEMSTVOM
EXTERNAL TRADE STATISTICS**

KOMENTAR:

Federacija BiH je za septembar/rujan 2021. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 881.169 hilj./tis. KM, što je za 149.153 hilj./tis. KM ili 20,4% viša u odnosu na august/kolovoz 2021., odnosno za 248.588 hilj./tis. KM ili 39,3% viša u odnosu na septembar/rujan prethodne godine.

U istom mjesecu ostvaren je uvoz u vrijednosti 1.409.630 hilj./tis. KM, što je za 160.525 hilj./tis. KM ili 12,9% viša u odnosu na august/kolovoz 2021., odnosno za 392.398 hilj./tis. KM ili 38,6% viša u odnosu na septembar/rujan prethodne godine.

U periodu januar – septembar 2021. izvoz je prosječno rastao svaki mjesec za 3,85%, a uvoz je prosječno rastao za 3,63%.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom je 62,5% što je za 3,9% više u odnosu na august/kolovoz 2021. kada je pokrivenost iznosila 58,6%. Trgovinski deficit Federacije BiH za septembar/rujan 2021. iznosi 528.461 hilj./tis. KM.

Prema KD-u, za septembar/rujan 2021. najveća vrijednost izvoza od 797.821 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 90,5% ukupnog izvoza.

Najveća vrijednost u uvozu od 1.284.637 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 91,1% ukupnog uvoza.

Prema SMTK, za septembar/rujan 2021. najveće učešće u izvozu ostvareno je u sektoru 6 Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama sa vrijednošću 268.936 hilj./tis. KM, što je 30,5% ukupnog izvoza. U istom mjesecu najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru 6 Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama sa vrijednošću 407.199 hilj./tis. KM, što je 28,9% ukupnog uvoza.

Za septembar/rujan 2021. zemlje u koje se najviše izvozilo su: Njemačka sa 150.489 hilj./tis. KM ili 17,1% ukupnog izvoza; Italija sa 98.032 hilj./tis. KM ili 11,1% i Hrvatska sa 96.944 hilj./tis. KM ili 11,0% ukupnog izvoza. Izvoz u sve ostale zemlje iznosi 535.704 hilj./tis. KM ili 60,8% ukupnog izvoza.

Za isti mjesec zemlje iz kojih se najviše uvozilo su: Njemačka sa 163.213 hilj./tis. KM ili 11,6% ukupnog uvoza, Italija sa 163.164 hilj./tis. KM ili 11,6% i Hrvatska sa 153.658 hilj./tis. KM ili 10,9% ukupnog uvoza. Uvoz iz svih ostalih zemalja iznosi 929.595 hilj./tis. KM ili 65,9% ukupnog uvoza.

Detaljniji podaci o robnoj razmjeni Federacije BiH s inozemstvom biti će objavljeni u publikaciji "Mjesečni statistički pregled FBiH".

COMENTARY:

Total exports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 881,169 thousands of KM in September 2021, which is 149,153 thousands of KM or 20.4% more than in August 2021 and 248,588 thousands of KM or 39.3% more than in September 2020.

Total imports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 1,409,630 thousands of KM in September 2021, which is 160,525 thousands of KM or 12.9% more than in August 2021 and 392,398 thousands of KM or 38.6% more than in September 2020.

In period January - September 2021 average growth in exports is 3.85% and average growth in imports is 3.63%.

The exports/imports ratio was 62.5% in September 2021. This is 3.9% more than in August 2021 when ratio was 58.6%. Trade deficit of the Federation of BiH for September 2021 is 528,461 thousands of KM.

According to NACE in September 2021 the biggest share in exports had section C Manufacturing with the value 797,821 thousands KM and with 90.5% share in total exports.

The biggest share in imports had section C Manufacturing with the value 1,284,637 thousands KM and with 91.1% share in total imports.

In September 2021 the biggest share in exports had SITC section 6 Industrial products, classified primarily by raw material with the value 268,936 thousands KM and with 30.5% share in total exports.

The biggest share in imports had SITC section 6 Industrial products, classified primarily by raw material with the value 407,199 thousands KM and with 28.9% share in total imports.

In September 2021 top 3 countries in exports were: Germany with 150,489 thousands KM or 17.1% share in total exports; Italy with 98,032 thousands KM or 11.1% share and Croatia with 96,944 thousands KM or 11.0% share. Exports to the all other countries was 535,704 thousands KM or 60.8% share in total exports.

Top 3 countries in imports were: Germany with 163,213 thousands KM or 11.6% share in total imports; Italy with 163,164 thousands KM or 11.6% share and Croatia with 153,658 thousands KM or 10.9% share. Imports from all other countries was 929,595 thousands KM or 65.9% share in total imports.

Detailed data of external trade of the Federation of BiH will be disseminated in Monthly Statistical Review of the Federation of BiH.

Tabela 1: IZVOZ I UVOZ PO PODRUČJIMA KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI KD BiH 2010

Table 1: EXPORTS AND IMPORTS ACCORDING TO SECTIONS OF NACE Rev. 2

u 000 KM
in 000 KM

	IX 2021	<u>IX 2021</u> VIII 2021	<u>IX 2021</u> IX 2020	I-IX 2021	<u>I-IX 2021</u> I-IX 2020
UKUPAN IZVOZ <i>TOTAL EXPORTS</i>	881.169	120,4	139,3	6.723.924	135,6
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO <i>AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING</i>	8.821	62,4	129,9	62.653	107,5
B VAĐENJE RUDA I KAMENA <i>MINING AND QUARRYING</i>	4.745	123,5	108,0	34.801	120,9
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA <i>MANUFACTURING</i>	797.821	121,2	138,5	5.994.550	133,3
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA <i>ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY</i>	27.326	125,2	142,2	276.155	152,1
OSTALO <i>OTHER</i>	42.448	124,6	163,3	355.334	190,4
Nerazvrstano po kategorijama <i>Unclassified according to category</i>	8	58,9	402,5	431	8,0

u 000 KM
in 000 KM

	IX 2021	<u>IX 2021</u> VIII 2021	<u>IX 2021</u> IX 2020	I-IX 2021	<u>I-IX 2021</u> I-IX 2020
UKUPAN UVOZ <i>TOTAL IMPORTS</i>	1.409.630	112,9	138,6	10.713.371	125,6
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO <i>AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING</i>	45.536	107,9	151,2	348.159	101,6
B VAĐENJE RUDA I KAMENA <i>MINING AND QUARRYING</i>	47.947	103,7	178,9	382.585	118,5
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA <i>MANUFACTURING</i>	1.284.637	113,5	134,8	9.841.878	126,7
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA <i>ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY</i>	26.124	113,3	-	81.212	215,9
OSTALO <i>OTHER</i>	5.386	95,6	105,2	59.170	133,6
Nerazvrstano po kategorijama <i>Unclassified according to category</i>	-	-	-	366	2,5

Tabela 2: IZVOZ I UVOZ PO SEKTORIMA SMTK - Rev. 4

u 000 KM

Table 2: EXPORTS AND IMPORTS BY SECTIONS OF SITC Rev. 4

in 000 KM

	IX 2021	IX 2021 VIII 2021	IX 2021 IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2021 I-IX 2020
UKUPAN IZVOZ <i>TOTAL EXPORTS</i>	881.169	120,4	139,3	6.723.924	135,6
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE <i>FOOD AND LIVE ANIMALS</i>	42.584	86,8	112,6	299.083	111,6
1 PIĆA I DUHAN <i>BEVERAGES AND TOBACCO</i>	4.271	72,0	142,7	39.172	109,6
2 SIROVE MATERIJNE NEJESTIVE OSIM GORIVA <i>INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL</i>	67.945	119,1	152,7	549.808	163,6
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI <i>MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS</i>	53.354	116,2	168,4	479.070	149,3
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA <i>EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN</i>	78	150,0	101,3	493	178,0
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI <i>CHEMICAL PRODUCTS</i>	63.416	153,3	108,5	442.929	121,4
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA <i>INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL</i>	268.936	118,8	191,7	1.868.600	157,6
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA <i>MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT</i>	161.630	119,0	124,8	1.317.536	128,9
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI <i>MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS</i>	218.947	128,6	117,0	1.726.479	121,3
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama <i>Products and transactions, unclassified</i>	8	6,8	4,6	754	70,9

	IX 2021	IX 2021 VIII 2021	IX 2021 IX 2020	I-IX 2021	I-IX 2021 I-IX 2020
UKUPAN UVOZ <i>TOTAL IMPORTS</i>	1.409.630	112,9	138,6	10.713.37 1	125,6
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE <i>FOOD AND LIVE ANIMALS</i>	156.308	107,5	132,6	1.228.007	109,3
1 PIĆA I DUHAN <i>BEVERAGES AND TOBACCO</i>	31.158	78,0	126,7	286.136	117,4
2 SIROVE MATERIJNE NEJESTIVE OSIM GORIVA <i>INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL</i>	19.403	153,3	156,8	145.430	135,6
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI <i>MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS</i>	204.126	99,0	202,4	1.419.689	142,8
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA <i>EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN</i>	9.278	130,1	157,5	61.671	135,5
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI <i>CHEMICAL PRODUCTS</i>	174.091	110,8	118,5	1.447.026	118,4
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA <i>INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL</i>	407.199	116,0	150,3	2.991.943	139,7
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA <i>MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT</i>	263.029	124,4	118,1	2.101.506	119,6
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI <i>MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS</i>	145.017	122,8	126,0	1.031.302	117,4
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama <i>Products and transactions, unclassified</i>	21	45,7	16,4	661	4,5

Tabela 3: TOP 10 ZEMALJA U IZVOZU I UVOZU
 Table 3: TOP 10 COUNTRIES IN EXPORTS AND IMPORTS

u 000 KM
 in 000 KM

	IX 2021	%
UKUPAN IZVOZ	881.169	100,0
<i>TOTAL EXPORTS</i>		
Njemačka	150.489	17,1
<i>Germany</i>		
Italija	98.032	11,1
<i>Italy</i>		
Hrvatska	96.944	11,0
<i>Croatia</i>		
Srbija	88.103	10,0
<i>Serbia</i>		
Austrija	87.524	9,9
<i>Austria</i>		
Slovenija	59.536	6,8
<i>Slovenia</i>		
Rumunija	28.732	3,3
<i>Romania</i>		
Turska	27.062	3,1
<i>Turkey</i>		
Nizozemska	24.505	2,8
<i>Netherlands</i>		
Crna Gora	22.999	2,6
<i>Montenegro</i>		
OSTALE ZEMLJE	197.243	22,4
<i>OTHER COUNTRIES</i>		

	IX 2021	%
UKUPAN UVOZ	1.409.630	100,0
<i>TOTAL IMPORTS</i>		
Njemačka	163.213	11,6
<i>Germany</i>		
Italija	163.164	11,6
<i>Italy</i>		
Hrvatska	153.658	10,9
<i>Croatia</i>		
Srbija	119.005	8,4
<i>Serbia</i>		
Kina	105.917	7,5
<i>China</i>		
Turska	97.334	6,9
<i>Turkey</i>		
Ruska Federacija	60.997	4,3
<i>Russian Federation</i>		
Slovenija	59.207	4,2
<i>Slovenia</i>		
Austrija	56.595	4,0
<i>Austria</i>		
Poljska	41.830	3,0
<i>Poland</i>		
OSTALE ZEMLJE	388.710	27,6
<i>OTHER COUNTRIES</i>		

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.

Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci

Previous data

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni / temeljni izvor podataka za statistiku vanjske trgovine FBiH je Jedinstvena carinska isprava (JCI) koju deklarant (poslovni subjekt ili druga ovlaštena osoba, npr špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe. Za prikupljanje i kontrolu ispravnosti carinskih deklaracija odgovorna je Uprava za indirektno / neizravno oporezivanje BiH (UIO), koja propisuje oblik, sadržaj, način ispunjavanja i podnošenja isprava u carinskom postupku.

Federalni zavod za statistiku preuzima od UIO originalnu bazu podataka u obliku slogova na magnetnom mediju i dalje ih statistički obrađuje i publicira.

Obuhvat podataka i jedinica posmatranja

U statistici vanjske trgovine Federacije BiH koristi se proširena definicija Specijalnog sistema trgovine prema kojoj se uključuju redovan izvoz i uvoz, unutarnja i vanjska obrada, te robe koje ulaze ili napuštaju slobodne industrijske zone.

Jedinica posmatranja statističkoga istraživanja robnoga prometa sa inozemstvom je svaka robna isporuka koja se obavlja u okviru izvoza i uvoza robe, koja je homogena s gledišta vrste proizvoda, zemlje porijekla odnosno namjene, načina plaćanja i momenta prelaska granice. Isključuje se trgovina uslugama.

Klasifikacije i nomenklature

U statistici vanjske trgovine FBiH primjenjuje se Carinska tarifa BiH (CT BiH) koja je usklađena sa Kombiniranom nomenklaturom (CN) Evropske unije i Harmoniziranim sistemom/sustavom (HS) Svjetske carinske organizacije (WCO).

Vanjskotrgovinske transakcije za svaki pojedinačni proizvod prate se na nivou/razini tarifne oznake od deset cifara.

CT BiH je povezana sa Standardnom međunarodnom trgovinskom klasifikacijom UN (SITC, Rev. 4)¹⁾ i sa Klasifikacijom djelatnosti KD BiH 2010 usklađenom sa statističkom klasifikacijom ekonomskih aktivnosti EU (NACE, Rev. 2)²⁾. CT BiH podliježe godišnjoj reviziji u cilju usklađivanja sa izmjenama CN-a.

Konverzija valute

Podaci o izvozu i uvozu izraženi su vrijednosno u konvertibilnim markama. Vrijednosti izražene u drugim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke primjenom tekućih dnevnih kurseva / tečajeva koji vrijede na dan carinjenja, a utvrđuje ih Centralna banka BiH. Sve su vrijednosti obračunate na osnovi pariteta franko BiH granica: FOB cijene za izvoz i CIF cijene za uvoz.

Sources and methods of data collection

The main source of data for the statistics on exports and imports is Single Administrative Document (SAD).

The BiH Indirect Taxation Agency is responsible for collection and control of the validity of SAD, and it also determines the form, the content, the way of filling in, and the way of submitting of SAD.

Institute for Statistics of FBiH receives from the Indirect Taxation Agency original database and performs further data processing and dissemination.

Coverage and Observation unit

The Special Trade System (Relaxed definition) is used in Federation of Bosnia and Herzegovina. Regular exports and imports, inward processing, outward processing and the goods flow in free industrial zones are included in the Foreign Trade Statistics. Observation unit of statistical survey on trade in goods with the rest of the world is every exports / imports transportation of goods, homogenous in terms of production type, country of origin and/or destination, mode of payment and border-crossing time. Trade in services is excluded.

Classification and Nomenclatures

The Customs Tariff of BiH (CT) is used in External Trade Statistics. The tariff is in line with the EU Combined Nomenclature (CN) and with the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), which is managed by the World Customs Organization (WCO).

External trade statistics present trade flows on each single product (the ten-digit subheading level of the CT).

CT is linked to the international trade classification of the UN (SITC, Rev.4)¹⁾, and to the BiH Classification of Activity, which is in line with EU classification of economic activities (NACE Rev. 2)²⁾. The BiH Customs Tariff is revised every year to follow the updates of CN.

Validation

The value of exports and imports are expressed in convertible marks. The value expressed in other currency is converted into convertible marks by current daily exchange rate list valid on the day of custom clearance. Exchange rate list is established by Central bank of Bosnia and Herzegovina. All values are calculated according to free BiH border parity, i.e. exports based on FOB parity, and imports based on CIF parity.

¹⁾ Standard International Trade Classification (SITC) Rev. 4

²⁾ Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetna stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:
Sanja Ambrožić, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:
Sanja Ambrožić, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Haris Čengić
Prepared by: Haris Čengić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet